

KRONVILDTGRUPPEN REGION SYDJYLLAND

AFRAPPORTERING TIL VILDTFORVALTNINGSRÅDET

MARTS 2007

Kronvildtgruppen tager i sin afrapportering udgangspunkt i de regionale kronvildtgruppers 5 hovedarbejdsopgaver, idet der anvendes den skabelon, som Danmarks Jægerforbund og Skov- og Naturstyrelsen har udarbejdet i fællesskab.

Hver opgave efterfølges af en række spørgsmål, hvis besvarelser belyser kronvildtgruppens aktiviteter vedrørende emnet. Afslutningsvis beskrives tillige emner gruppen har beskæftiget sig med ud over de 5 hovedarbejdsopgaver.

1. At udbrede kendskabet til de Jagtetiske Regler for Kronvildt

- a. *Hvilke initiativer har den regionale kronvildtgruppe taget for at udbrede kendskabet?*

Gruppens formand har omtalt de etiske regler ved 2 regionsmøder i Danmarks Jægerforbund.

Formanden har desuden inviteret samtlige (90) formænd for regionens jagtforeninger til et møde med det formål at orientere om reglerne samt om gruppens arbejde. Desværre benyttede kun 35 sig af invitationen.

Gruppen har været repræsenteret ved 3 lokalmøder/trofæaftener og har benyttet lejligheden til at informere om reglerne.

- b. *Hvordan fungerer de etiske regler for kronvildtjagt?*

Reglerne fungerer i begrænset omfang og er endnu ikke ordentligt implementeret overalt hos jægerne. Der er stadig et forståelsesproblem blandt mange jægere, som ikke forstår, at det er et godt tilbud, at man ad frivillighedens vej kan få styr på afskydning og etik. Det er en stor opgave, at få kendskabet til de jagtetiske regler udbredt. Det er stadig en almindelig holdning, at hvis det man foretager sig er lovligt, så er det også OK.

- c. *Opleves et behov for justeringer af de etiske regler for kronvildtjagt?*

Gruppen har ikke oplevet et behov for justering af reglerne.

Den skematiske udformning af reglerne gør dog, at der under praktisk jagt, hvor alt jo kan hænde, kan opstå situationer, hvor man kan blive i tvivl. Det foreslås derfor, at reglerne suppleres med en fortolkning på basis af de konkrete tilfælde, hvor der er blevet rejst tvivl om, hvordan reglerne skal forstås.

2. At gå i dialog og agere, hvis der konstateres brud på de etiske regler for kronvildtjagt

- a. *Er der konstateret brud på de jagtetiske regler?*

Gruppen er blevet opmærksom på 1 tilfælde.

- b. *Hvilke typer af brud?*

- a. Brug af store og hurtiggående hunde i forbindelse med drivjagt/trykjagt i september.

- c. *Hvordan har kronvildtgruppen fået kendskab til brud på de jagtetiske regler?*

- a. Via en henvendelse til sekretariatet

- d. *Hvad har kronvildtgruppen foretaget sig i tilfælde af brud på de jagtetiske regler?*

Efter drøftelse i gruppen blev det besluttet at sende et kritisk brev til jagtselskabet efter forudgående telefonisk henvendelse om overtrædelsen.

- e. *Har det været problematisk for kronvildtgruppen at agere på brud?*

Nej, for i dette tilfælde var forlydenderne blevet bekræftet af en deltager i jagten

- f. *Har der kunnet konstateres en effekt?*

Gruppen har ikke fået en direkte reaktion på sit brev, men henvendelsen har givet grundlag for debat i lokalområdet.

3. At medvirke til at skabe overblik over krondyrbestandens udvikling og sammensætning

- a. *Hvilke initiativer har den regionale kronvildtgruppe taget for at skabe overblik over krondyrbestandens udvikling og sammensætning?*

Gruppen har drøftet muligheden af at forsøge at organisere tællinger i regionens delområder. Det vurderedes imidlertid at være en for voldsom opgave, rent praktisk, at organisere optælling af kronvildt i en hel landsdel.

- b. *Hvilke metoder har i den forbindelse været anvendt?*

Gruppen har i stedet for en optælling valgt at kontakte samtlige jagtforeningsformænd i regionen for at bede om deres vurdering af bestandens størrelse og udvikling i de respektive jagtforeningers områder.

I Oksbøl området foretages en forårstælling i et samarbejde mellem lokale jægere, Oksbøl Kronvildtlaug og Oksbøl Krondyrreservat.

- c. *Hvad er kronvildtgruppens vurdering af bestandsudviklingen?*

Det vurderes, at bestanden er stigende.

- d. *Hvordan udvikler bestanden sig geografisk indenfor kronvildtgruppens område?*

Bestanden spreder sig nord og øst på fra kerneområderne ved Oksbøl, Hoven og Vorbasse.

- e. *Hvad er den regionale kronvildtgruppes vurdering af bestandens køns- og alderssammensætning?*

Det vurderes, at med undtagelse af kerneområderne, er der for få eller slet ingen udvoksede hjorte. Der nedlægges ikke et tilstrækkeligt antal hinder og kalve i nogle af kerneområderne.

4. At medvirke til at skabe overblik over afskydningen

- a. *Hvilke initiativer har den regionale kronvildtgruppe taget for at skabe overblik over afskydningen?*

Gruppen har foretaget en opdeling af regionen i 7 delområder. Opdelingen er sket under hensyn til medlemmernes kendskab til kronvildtets fordeling i regionen og områderne er geografisk godt afgrænsede.

I hvert delområde er der udpeget en lokal kontaktperson, der via sit netværk har et godt kendskab til, hvad der sker på kronvildtfronten i hans område. For at understøtte de lokale kontaktpersoners arbejde har skovdistriktet på sin hjemmeside lagt informationer om De Jagtetske Regler for Kronvildt, kronvildtgruppen og dens arbejdsopgaver, kort over regionen og dens underopdeling i delområder, information om hvem de lokale kontaktpersoner er, samt hvad de har til opgave.

- b. *Hvilke metoder har været anvendt?*

De lokale kontaktpersoner har indsamlet oplysninger om kronvildt nedlagt i deres delområder i sæsonen 2006/07.

Efter aftale i Kronvildtgruppen sammenstiller Aksel Bek oplysningerne efterhånden som han får indberetninger fra de 7 delområder.

Når tallene foreligger, vil de blive lagt ud på den del af skovdistriktets hjemmeside, der er forbeholdt kronvildtgruppen.

For jagtsæsonen 2006/067 er der indsamlet oplysninger om 645 nedlagte kronvildt, som fordeler sig med 47 % hundyr og 53 % handyr. Andelen af hjorte i den samlede analyse er 38 %. Ved beregningen af handyr er forudsat, at halvdelen af kalvene er hjortekalve.

Aksel Beks sammendrag af den indberettede afskydning er vedlagt som bilag.

- c. *Hvad er kronvildtgruppens vurdering af afskydningen i forhold til den regionale bestandsstørrelse?*

Kan ikke besvares, da ingen kender størrelsen på kronvildtbestanden i regionen.

- d. *Hvad er kronvildtgruppens vurdering af afskydningens køns- og aldersfordeling?*

Kan ikke besvares, da gruppen ikke har haft lejlighed til at drøfte indberetningerne.

- e. *Hvordan vurderes omfanget af øvrige dødsårsager foruden afskydningen?*

Det er gruppens vurdering, at øvrige dødsårsager først og fremmest drejer sig om trafikdrab. Oplysninger herom må fra centralt hold kunne indhentes fra Falck, Redningsringen og schweisshundeførernes indberetninger.

5. At medvirke til at skabe overblik over de skader, som krondyrene forvolder i jordbruget

- a. *Hvilke initiativer har den regionale kronvildtgruppe taget for at skabe overblik over krondyrskader i jordbruget?*

Gruppen har udvirket, at der er blevet bragt en stort opsat artikel i et lokalt landbrugsblad. I artiklen opfordredes jordbrugere, der var udsat for markskader, til at henvende sig, så der kunne skabes et overblik over problemets omfang.

Artiklen medførte ingen henvendelser til trods for, at bladet læses i et område, hvor der i 2006 var så alvorlige skader, at der blev givet dispensation til at regulere kalve på en enkelt ejendom.

- b. *Hvad er kronvildtgruppens vurdering af de skader krondyrene forvolder i jordbruget?*

Skovbruget melder generelt ikke om skader endnu. Det vurderes, at årsagen kan være, at skaderne opvejes af den gode jagtleje, tilstedeværelsen af kronvildt medfører.

Også i landbruget er jagtlejen højere, hvis der kan nedlægges kronvildt. På visse afgrøder kan skaderne dog være så store, at de slet ikke kan opvejes af en høj jagtleje. Afhængig af de lokale forhold er der desuden landbrugsejendomme, hvor kronvildtet stort set kun kommer ud for at fouragerer i døgnets mørke timer, hvor de ikke må nedlægges.

Afgrødevalg er en væsentlig faktor og på udsatte lokaliteter med tætte kronvildtbestande er der afgrøder, som ikke lader sig dyrke.

c. *Hvordan fordeler skaderne sig indenfor kronvildtgruppens område?*

Det har der ikke været mulighed for at skabe overblik over.

d. *Hvilke erfaringer er der gjort med afværgemidler?*

Oxbøl Statsskovdistriktet har gjort den erfaring, at afværgemidler kun har effekt i et begrænset tidsrum. Fælles for de fleste afværgemidler er, at de skal give dyrene indtryk af at der er en fare. Men faren er der ikke i virkeligheden, og det finder dyrene ret hurtigt ud af.

Dyrene holder ikke op med at æde, fordi man skræmmer dem væk, så i virkeligheden kan man kun opnå at sprede skaderne, så de ikke bliver for voldsomme for den enkelte jordbruger.

6. Øvrige emner

a. *Hvad er kronvildtgruppens overordnede indtryk af forløbet indtil nu?*

Gruppens indtryk er, at Vildtforvaltningsrådet har pålagt kronvildtgrupperne arbejdsopgaver af meget betydeligt omfang, uden at sikre, at der er afsat tilstrækkelige resurser til at understøtte arbejdet fra centralt hold. Eksempler:

1. Etableringen af en central hjemmeside for alle kronvildtgrupperne er meldt undervejs, og det er gruppen glad for. Gruppen anser en sådan side, med link til de enkelte kronvildtgruppers hjemmesider, som helt central i udveksling af den nødvendige information og inspiration grupperne og brugerne imellem, samt til at skabe et samlet overblik over, hvad der egentlig sker rundt om i landet.
2. Etablering af den centrale database til indberetning af nedlagt kronvildt er yderst vigtig. Hvis den ikke etableres snarest, så bidragsyderne kan gå ind og se, at deres indberetninger bliver brugt til noget fornuftigt, bliver det svært at få de ønskede informationer fremover. Det er desuden væsentligt, at alle interesserede kan følge med i, hvad der nedlægges.
3. En velfungerende hjemmeside er en betingelse for at etablere og videreudvikle et kronvildtlaug. Der bør derfor stilles en hjemmeside skabelon til rådighed for nye laug, så det ikke er besværet med at etablere en hjemmeside, der bremser for etableringen.

- b. *Har kronvildtgruppernes administrative del både regionalt og centralt fungeret?*

Regionalt fungerer det godt. Fra centralt hold efterlyses en markant informationskampagne om De Jagtetiske Regler for Kronvildt, en central hjemmeside samt mulighed for at indberette nedlagt kronvildt, samt se hvad der er indberettet, over Internettet.

- c. *Har kronvildtgruppen oplevet konflikter mellem kronvildtets interesseparter: Lodsejere, jægere eller andre naturbrugere?*

Gruppen har ikke kendskab til sådanne konflikter.

- d. *Hvordan kan Vildtforvaltningsrådet hjælpe den regionale kronvildtgruppe fremover med fx støtte til holdningsbearbejdning eller initiativ til lovgivning?*

Vildtforvaltningsrådet kan anbefale, at der iværksættes forskning, der kan udfylde nogle af de huller, der er i vores viden om den danske kronvildtbestands levevis samt de forhold, der har betydning for dens trivsel.

Resultater fra et vildtbiologisk forskningsprojekt, der tager udgangspunkt i problemstillingerne ved praktisk kronvildtforvaltning, er et nødvendigt redskab i den regionale forvaltning af kronvildtet. Der mangler f.eks. viden om:

1. Hvordan den ønskede beskydning foretages af en kronvildtbestand med mindst mulig forstyrrelse (så dyrene bliver mere dagaktive).
2. Hvilken betydning den alders- og kønsmæssige sammensætning har for en kronvildtbestands trivsel.
3. Hvordan ny teknologi kan anvendes ved udvikling af afværningsmidler.

- e. *Hvordan anvendes de eksisterende reguleringsmuligheder indenfor kronvildtgruppens område? Omfang og effekt?*

Der er givet 1 tilladelse til regulering af 5 kalve. 3 kalve blev reguleret, og der var tilfredshed med reguleringens effekt.

Der har ikke været ansøgninger om regulering i henhold til § 12 i bekendtgørelsen om vildtskader.

- f. *Hvordan har samarbejdet været mellem kronvildtgruppen og eksisterende kronvildtlaug?*

Gruppen har holdt møder med de eksisterende laug i det omfang, der har været ønske om det. Gruppen oplever samarbejdet som positivt.

Desværre har et af regionens kronvildtlaug meddelt, at det siger nej tak til videre samarbejde med kronvildtgruppen. Som årsag angives, at man intet udbytte får af samarbejdet og derfor vil bruge kræfterne lokalt og bl.a. satse yderligere på udbygning af laugets hjemmeside.

Gruppen har kendskab til 4 kronvildtlaug i regionen. Derudover forvaltes kronvildt efter en fastlagt målsætning på 2 større lokaliteter ejet af Forsvaret og Skov- og Naturstyrelsen. I alt foretages en frivillig forvaltning af kronvildt på et areal på mere end 50.000 ha.

- g. Er der i det forgangne år oprettet nye kronvildtlaug og i hvilket omfang har kronvildtgruppen bidraget hertil?*

Udover de under punkt f. nævnte laug, har gruppen ikke kendskab til andre laug. Gruppen har til stadighed tilkendegivet, at den gerne aktivt vil støtte dannelsen af nye laug, fx ved at deltage i møder mv.